MS 2. Yüzyıl – MS 15. Yüzyıl Felsefesi - 2

1. I. Antik Yunan felsefesinden etkilenmiştir.
II. Akıl, iman ve inanç gibi konular tartışılmıştır.
III. Batı felsefesinden yoğun şekilde etkilenmiştir.

Verilenlerden hangileri İslam felsefesinin özellikleri arasında yer alır?

A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) I ve II.
D) I ve III.
E) I, II ve III.

2. Orta Çağ'da ortalama bin yıllık bir tarihsel dönemde felsefe ile din yoğun bir şekilde etkileşim göstermiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öncelikle bu döneme özgü bir özellik olarak değerlendirilebilir?

A) Felsefe varlığın mahiyetini sorgulayan bir disiplin haline gelmiştir.
B) Felsefe dilin çözümlenmesini amaç haline getirmiştir.
C) Felsefe inanç kanunlarının akılsal kanıtlamalarında araç konumuna gelmiştir.
D) Felsefe görünenin ve çokluğun ardındaki değişmez olanı aramaktadır.
E) Felsefe geleneksel anlamda dinsel ve gizemli bir yapıya bürünmüştür.

3. El Kindi'ye göre âlem kadim değil hadistir. Yani sonradan olmadır. Her sonradan var olanın varlığı bir yaratıcıya bağlıdır.

Buna göre El Kindi Tanrı'nın varlığına ilişkin aşağıdaki delillerden hangisini öne sürmüştür?

A) Ontolojik delil
B) Hüdus delili
C) Ahlaki delil
D) Düzen delili
E) İhtira delili

4. Âlemde her şey yoktan yaratılmıştır. Bu nedenle mantıksal olarak yaratılan tüm varlıkların bir yaratıcısı olmak zorundadır.

İbn Rüşt'e ait bu açıklama İslam felsefesinde aşağıdaki hangi kavramla ifade edilir?

A) Psikolojik delil
B) Ahlaki delil
C) İhtira delili
D) Ontolojik delil
E) Düzen delili

5. Antik Çağ için Tanrı bu evrenin bir mimarıdır ve adeta bir yapı ustası gibidir. Demiourgus biçimlendirdiği maddeyi hazır bulmuştur. Tanrı varlığın kendisidir, geri kalan tüm var olanlar Tanrısal varlık dolayısıyla, ondan pay aldıkları için var olmuşlardır. Orta Çağ'da ise Tanrı ile yaratık aynı hamurdan değil, başka başka özlerdendir. Onun için de aralarında kapanmaz bir aralık vardır.

Buna göre Orta Çağ'da varlıkların oluşumu için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Evren Tanrı'nın vahyidir.
B) Dünya Tanrı'nın kendisini açmasıdır.
C) Tüm var olanlar varlıklarını Tanrı'nın istemesine borçludur.
D) Bu dünyadaki tüm otoriteler Tanrısal istençten aktarmadır.
E) Madde de Tanrı'nın kendisi gibi öncesizdir.

6. İslam felsefesinde irade özgürlüğü problemi konusunda çeşitli görüşler bulunmaktadır. Buna göre;

- Davranışı yaratan Allah'tır.
- Davranışı tercih eden ve insana yaptıran Allah'tır.
- İnsan davranışlarından sorumlu değildir.

Verilen özellikler aşağıdaki görüşlerden hangisine aittir?

A) Mu'tezile
B) Eş'ariyye
C) Maturidi
D) Cebriye
E) Dehriye

MS 2. Yüzyıl – MS 15. Yüzyıl Felsefesi - 2

7. İbn Rüşd'e göre akıl yoluyla doğru bilgiye ulaşılır ve akılsal olan inançsal olandır.

Buna göre İbni Rüşd'ün aşağıdakilerden hangisini savunması beklenmez?

A) Akıl yoluyla inanca ulaşmak mümkündür.
B) Akıl sınırsız kavrama ve algılama gücüne sahiptir.
C) Akıl doğru şekilde işletildiğinde hakikatin bilgisine ulaşabilir.
D) Akıl kanıtlama kabiliyeti ile inanca ait bilgileri kanıtlayabilir.
E) Felsefe dinle çatışmaz, aksine uzlaşı içindedir.

8. **Aşağıdakilerden hangisi İlk Çağ ve Orta Çağ felsefesinin karşılaştırılmasına dair yanlış bir bilgidir?**

A) İlk Çağ felsefesi felsefi bir amaç taşırken; Orta Çağ felsefesi dinin emrindedir.
B) İlk Çağ felsefesinde mutluluğa ulaşılması gereken yer bu dünya iken, Orta Çağ felsefesinde ahiret inancı mutluluğu sağlar.
C) İlk Çağ felsefesi antroposentrik (insan temelli) iken, Orta Çağ felsefesi teosentrik(tanrıcı)tir.
D) İlk Çağ felsefesi daha kötümser iken, Orta Çağ felsefesi daha iyimserdir.
E) İlk Çağ'da felsefe en üst düzeyde iken, Orta Çağ'da dinsel ve metafizik alanların etkisi altında kalmıştır.

9. İslam felsefesinde bazı görüşler;

- Dehriyye
- Batinilik
- İhvanı Safa
- Meşşailik felsefesidir.

Buna göre verilen görüşler ile aşağıdaki seçenekler eşleştirildiğinde hangisi açıkta kalır?

A) Mantığa dayalı bilgi değil, mistik tecrübeye dayalı bilgi hakikati verir.
B) Gerçek olan tek şey madde olup, ezeli ve ebedidir.
C) Farklı alanlardaki ilimler tek bir ansiklopedide toplanabilir.
D) Kutsal kitaplardaki harf ve sözcüklerde gizli manalar vardır.
E) İslam'ın esasları ile Aristoteles'i birleştiren mantık ve matematik temelli bir felsefedir.

10. Nasıl ki güneş doğarken tüm ışığı ile eşyayı aydınlatıyorsa, manevi sezgide insanı aydınlığa kavuşturur. Böylece insan varlığın hakikatine ulaşabilir.

Bu açıklama aşağıdaki İslam felsefesi görüşlerinden hangisine karşılık gelir?

A) Meşşailik
B) Dehliyye
C) İşrakilik
D) Batinilik
E) İhvanı Safa

11. Orta Çağ'da da felsefe İlk Çağ'dakinden farklı bir anlamda değildi. Her iki dönemde de felsefenin anlamı bilgelik peşinden koşmaktı. Fakat Orta Çağ'da bilgelik İlk Çağ felsefesinden daha farklı bir karakterde tanımlanmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öncelikli olarak Orta Çağ'ın bilgelik tanımı olabilir?

A) Bilgelik akla uygun davranmaktır.
B) Bilgelik erdem yolunda varılan sağlam bir sarsılmazlıktır.
C) Bilgelik Tanrısal ve insani şeylerin ve onların nedenlerinin bilgisidir.
D) Bilgelik kendini bilmektir.
E) Bilgelik en üstün iyidir ve mutluluktur.

12. **Aşağıdaki görüşlerden hangisinin MS 2. yüzyıl - MS 15. yüzyıl felsefesini etkilediği söylenemez?**

A) Epikürosçuluğun dünyevi hazlardan uzak durulması gerektiği düşüncesi
B) Aristoteles mantığının üzerinde durduğu Tanrı'nın varlığına yönelik kanıtlamaları
C) Plotinos felsefesinin Tanrı ve ruh kavramları konusundaki düşüncesi
D) Doğa filozoflarının ana maddeye yönelik görüşleri
E) Stoa ahlakında yer alan iyiyi seçme özgürlüğü

